

Plečnikovi stoli

Jože Plečnik, arhitekt (Ljubljana, 23. 1. 1872 - Ljubljana, 6. 1. 1957) Po končani državni Obrtni šoli v Gradcu nekaj časa načrtuje pohištvo: v letih 1894 - 95 v ateljeju Otta Wagnerja, od l. 1895 - 1898 na Umetnostni akademiji na oddelku Otta Wagnerja. 1889 - 1899 študijsko potuje po Italiji in Franciji. Kot samostojni arhitekt dela na Dunaju v letih 1900 - 1911, odtlej zaposlen na praški umetnoobrti šoli. Leta 1921 se vrne v Ljubljano, kjer prevzame mesto profesorja na oddelku za arhitekturo na novo ustanovljeni ljubljanski univerzi. Hkrati od češkega predsednika Masaryka imenovan za glavnega arhitekta prenove Hradčanov (1921 - 1937). V Ljubljani ves čas zaposlen kot profesor, s prekinitvijo v času vojne, ko je bila univerza zaprta. Njegov ustvarjalni razpon zajema naloge od urbanističnega načrtovanja in oblikovanja, prek monumentalnih arhitektur, notranjščin in prenov do oblikovanja pohištva, drobnih umetnoobrtnih izdelkov ter grafičnega oblikovanja. Dela zlasti na Dunaju, v Pragi, Ljubljani, po Sloveniji in nekaterih jugoslovanskih središčih.

" Vedno sem opazoval pri velikih ljudeh, kolikor sem imel pač prilike za to, in sicer ne samo pri arhitektih, temveč tudi pri slikarjih, kako se je vsako delo začelo z nejasnostjo, kako se je izcimilo iz te trpljenje in kako se je človek potem, po neki koncentraciji sprostil v tako enostavno formo, da bi človek ne prisodil nobenega truda."

Jože Plečnik

Stoli



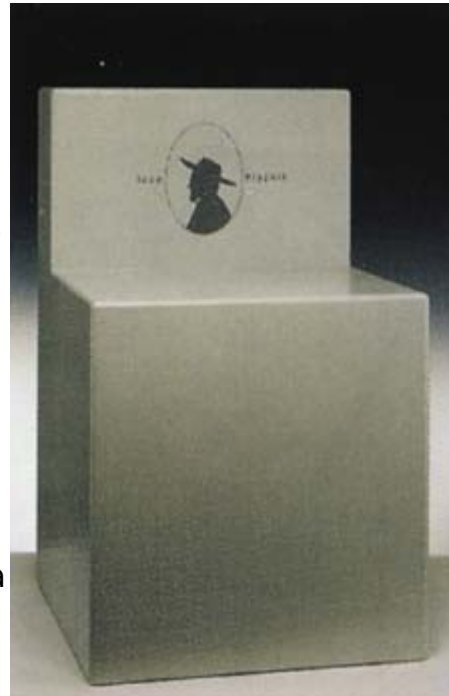
Muzejska kopija originala, ki ga hranijo v Arhitekturnem muzeju. Certifikat v slovenskem, angleškem, nemškem in italijanskem jeziku. Original: Češnjev furnir na leseni konstrukciji. Mere: 78 x 41 x 45 cm.



Kako se je Plečnik seznanil s pisateljem Ferdom Kozakom, ni dognano. Okrog l. 1927 se je pisatelj obrnil na Plečnika, da bi mu izdelal načrt za opremo sobe za ženo. Oprema je obsegala omaro, mizico s širokimi stoli, posteljo z nočno omarico in svetilko, veliko zrcalo in lepotilno mizico z manjšim zrcalom. Arhitekturni muzej je v začetku osemdesetih let odkupil celotno opremo sobe. Večji del je razstavljen v ljubljanskem Mestnem muzeju, en stol pa v okviru Plečnikove razstave na fužinskem gradu.



Posebnost stola je sedež, ki se valjasto pogloblja. Ta temeljni motiv ponovi arhitekt v oporah sedeža in v naslonu kot simetrično podvojeni motiv opornih ločnih prečk, le da se v naslonu te hkrati bočijo še navzven. V stik med krivinama namešča droben lesen vložek.



Replika originalnega stola je izdelana iz lesa domače češnje, furnirja domače češnje, glutinskega lepila in šelakove politure. Način izdelave je enak kot v času izdelave originala. Poteka večinoma ročno, le osnovna priprava materiala je strojna. Vezi so identične originalnim in so ročno izdelane. Sedalo je sestavljeno iz petih slojev in je stisnjeno v posebni stiskalnici. Vsi sloji so med seboj zlepljeni s klejem. Zunanje strani stola so furnirane, uporabljena je originalna tehnika lepljenja furnirja na osnovo. Ves furnir je ročno obrezan in obrušen. Končna obdelava stola je ročno brušenje in poliranje s šelakovo polituro v kar petnajstih nanosih. Stol je obut v medeninasta obuvalca.

